

12 september 2021, vierentwintigste zondag door het jaar B

Eerste lezing: Jesaja 50, 5-9a

Evangelielezing: Marcus 8, 27-35

Homilie

In 1973 kwam de film 'Jesus Christ Superstar' uit, een Amerikaanse film en een verfilming van de gelijknamige rockopera over de laatste weken van Jezus. De film was goed voor een Oscar-nominatie, maar sommige religieuze groeperingen en gelovigen hadden het toch moeilijk met de film of met bepaalde teksten. In een van de liedjes wordt gezongen: 'Jesus Christ, who are you? What have you sacrificed? Jesus Christ, Superstar, Do you think you're what they say you are? I only wanna know.'

Eigenlijk sluit dat perfect aan bij de evangelielezing van deze zondag. 'Wie zeggen de mensen dat Ik ben?', 'Wie zegt gij dat Ik ben?' Er zijn ooit al vele woorden gebruikt om dat te proberen uit te drukken. Of vele beelden gebruikt om het onzegbare toch tot uitdrukking te brengen. Sommige van die pogingen vielen niet in goede aarde bij bepaalde gelovigen. Ook vandaag nog. Bijna iedere keer wanneer er bv. een film over Jezus uit komt, ontstaat er wel ergens of bij een bepaalde groep mensen heibel. Dan probeert men de film te bannen of te verbieden.

Zo gaat het vaak: wanneer mensen tot uitdrukking proberen te brengen wie Jezus is voor hen, zijn er al gauw mensen die zeggen dat je dat zo niet mag zeggen, dat je Jezus zo niet mag noemen of afbeelden, dat het niet in overeenstemming is met de leer. Door de eeuwen heen tot op de dag van vandaag hebben ontelbare schrijvers, schilders, dichters, theologen en wetenschappers Jezus beschreven en getekend met pen of penseel. En allemaal zagen ze Hem anders.

In Jezus' tijd was dat ook al zo. De mensen hadden verschillende visies over Jezus.

Sommigen zagen in Hem een Johannes de Doper, een profeet die oproept om anders te gaan leven. Een stem roepende uit de woestenij die het leven soms is: kom tot inkeer, word andere mensen!

Nog anderen zagen in Hem een Elia: iemand die geen blad voor de mond nam, die ongerechtigheid aanklaagde. Nog anderen zagen in Hem een van de profeten, iemand die in naam van God de mensen de weg wees naar een andere en betere toekomst naar een wereld die Hij het Rijk van God noemde.

Maar Jezus stelt ook de vraag: 'Maar gij, wie zegt gij dat Ik ben?' Petrus laat amper ademruimte vallen. Petrus is altijd het haantje de voorste, de flapuit en de durfal die wel eens vaker eerst spreekt en dan denkt. Hij neemt het voortouw als woordvoerder van de groep: 'Gij zijt de Christus.' 'Gij zijt de Messias.' Petrus schakelt meteen over tot een hoger niveau: niet gewoon een profeet, nee, de Messias, de Gezalfde van God uit het geslacht van David, voorbestemd om Israël te redden. Maar Jezus verbood hen nadrukkelijk om er met iemand over te spreken. Hij besefte immers heel goed dat Hij niet de Messias was waar sommigen van droomden. Hij ontkent zijn roeping niet, maar in plaats van er nationalistische of imperialistische ideeën aan te verbinden, legt hij de link met zijn passie en zijn opstanding. De Mensenzoon zou moeten lijden en verworpen worden. Jezus zal geen bevoorrechte zijn die de dans van het lijden en de risico's in dit leven ontspringt. Nee. Hij zal ons zoeken, tot in het diepste van ons menselijk bestaan. Veel te lijden hebben, afgewezen worden, ter dood gebracht worden, herrijzen en dit telkens hand in hand met 'Hij moet'. Het is een goddelijk heilsplan en Jezus is bereid dit plan met alles erop en eraan op zich te nemen. Hij zet zich hiermee in lijn met teksten als Psalm 40, 9: 'God, uw wil te doen is mijn vreugde, uw wet is binnenin mij gegrift.'

Mogelijk verbindt de apostel Marcus, net zoals Jezus, deze woorden met de mogelijkheid van het martelaarschap: we moeten elke dag het kruis opnemen. De christen moet sterven, ver-sterven, leeft niet voor zichzelf maar voor God en zijn medemens. Wie christen wil zijn, aanvaardt daarbij ook dat het leven nooit helemaal is zoals we het zouden willen, dat het leven een wending kan krijgen die God het geeft. 'Wie mijn volgeling wil zijn, moet Mij volgen door zichzelf te verloochenen en zijn kruis op te nemen.' Dat kruis kan verschillende vormen aannemen in de loop van de tijden. Je inzetten voor de komst van het Rijk Gods, je inzetten voor vrede en gerechtigheid, openlijk getuigen van je geloof in de verrezen Heer en de weg gaan van lijdzaamheid en geduld... dat gaat niet altijd zonder slag of stoot. 'Wie zijn leven wil redden, zal het verliezen. Maar wie zijn leven verliest omwille van Mij en het evangelie zal het redden.' Een joods gezegde vertelt: 'Als de mens geboren wordt, heeft hij de handen samengebald, alsof hij wil zeggen: ik verover de hele wereld. Als hij sterft, heeft hij de handen uitgestrekt alsof hij wil zeggen: ik behoud niets voor mijzelf, alles behoort U, mijn God.' Het leven speelt zich inderdaad af tussen deze beide polen: aanpakken en loslaten. Winnen en verliezen. Wie het geluk van anderen nastreeft, zal altijd weer een stuk van zijn eigen leven moeten opofferen. Deze mens zal ervaren dat dit loslaten veel offers vraagt, maar dat ze hun zin en betekenis halen uit het feit dat ze leven schenken. En maakt dit het leven extra zwaar of moeilijk? Dat hangt er van af hoe je dit bekijkt en aanvaardt. Het houdt in dat je de moeilijke en negatieve dingen in het leven moedig probeert te aanvaarden. Jezus zelf heeft het lijden immers niet *gezocht*. In tegendeel: Hij hield intens van het leven, van mensen, van zijn God. Zovele kleine en lijdende mensen van zijn tijd snakten ernaar om leven van Hem te ontvangen. En Jezus is hun roep tot leven niet uit de weg gegaan. En aanvaardde daarbij alle consequenties, tot op het kruis toe. Zijn dood bleek echter verre van zinloos: deze weg naar de dood leidde naar ultiem leven. In Zijn sterven werd Gods ultieme en zorgende liefde zichtbaar. Als wij dus Jezus volgen, als wij in zijn levens-voetspoor treden, dan nemen wij het erbij dat mensen lasten op ons leggen in hun nood en zoektocht. Maar de verrezen Heer staat borg voor ons en wij mogen weten dat dit de weg is naar het hart van onze hemelse Vader, naar het eeuwig leven. Amen.

Sara Van Gucht